

De doostest

Lesvoorbereiding

Korte omschrijving van de les

De leerlingen denken na over de plaatsing van de spullen in hun kamer en bespreken wat er eventueel om zou kunnen vallen tijdens een aardbeving. Zij kunnen hierna zelf aangeven wat ze hieraan zouden kunnen veranderen.

Doel van de les

De leerlingen denken na over de plaatsing van spullen in hun eigen kamer. Zij leren spullen in hun kamer zo veilig mogelijk neer te zetten.

Lesspecificaties

Duur

Ongeveer 45 minuten

Materialen

Per groepje:

- Een schoenendoos
- Kosteloos materiaal, bijvoorbeeld; knikkers, kleine doosjes, kurken, bierflesdopjes
- Kleine blokjes
- Lego/duplo
- Punaise
- Klein vierkant kartonnetje (+/- 3x3 cm)

Vorbereiding

- Leg voor ieder groepje de materialen klaar.
-

Introductie

10 minuten

Begin met een klassengesprek. Kom terug op wat de leerlingen in groep 1-2 geleerd hebben over aardbevingen. Herinner hen aan de startles waarin ze in de klas keken of alle spullen op een veilige plek stonden.

Hebben de leerlingen deze les niet gedaan start dan met de volgende vragen:

- Wat is een aardbeving? (De aarde gaat beven/trillen.)
- Wat kan er dan gebeuren? (Spullen kunnen omvallen.)
- Weten de leerlingen nog dat zij in het lokaal destijds hebben gekeken naar welke spullen veilig stonden? Waar lette je toen op?

Als de leerlingen die les niet hebben gedaan, of het zich niet meer kunnen herinneren, laat de leerlingen dan nog in het eigen lokaal kijken naar zaken die om kunnen vallen en test dat (zelf of door een leerling) door een aardbeving te simuleren (schud bijvoorbeeld aan een kast of plank en kijk wat er met de voorwerpen gebeurt).

Instructie

5 minuten

Vertel dat de aardbevingen voor veel mensen vervelend zijn. Je kunt ze niet voorspellen, dus weet je nooit wanneer je ermee te maken krijgt. Het is wel mogelijk om voorbereid te zijn, bijvoorbeeld door slim op te bergen. Als de spullen in huis slim zijn neergezet en opgeborgen zal er minder vallen tijdens een aardbeving.

Zeg dat de leerlingen op zoek gaan naar slimme manieren om spullen in een kamer te plaatsen en dat ze dit gaan doen met een test. Vertel dat de schoenendoos een kamer voorstelt en de overige spullen meubels en speelgoed. Ieder groepje mag een kamer inrichten. Daarna volgt er een test.

Deel de materialen uit.

Uitvoering

25 minuten

De leerlingen richten hun schoenendoos in met de gekregen spullen. Vervolgens gaan ze een aardbeving nabootsen. Schud eerst licht aan de doos, en vervolgens steeds iets harder. Laat de leerlingen naar elkaar benoemen wat ze zien dat er gebeurt.

Bespreek daarna de observaties van de leerlingen. Leg hierbij verbanden naar vergelijkbare spullen in hun kamer. Dit kan op de volgende manier:

- De knikker is rond en gaat rollen. Wat is in jouw kamer rond en kan gaan rollen?
- Zet een kleiner doosje neer als kast en leg daar losse spulletjes in. Wat gebeurt er met de kast? En met de spullen in de kast? Heb jij ook kleine spullen in je kast die los liggen en kunnen gaan schuiven?
- Zet iets zwaars in de doos. Wat gebeurt ermee als je licht schudt? En als je harder schudt? Heb jij zelf ook zware spullen in je kamer? Wat zou er gebeuren als je zware spullen op een hogere plek (bijvoorbeeld een kast of een plank) neerzet?
- Prik met de punaise het vierkante kartonnetje (schilderijtje) vast aan een wand van de schoenendoos (niet te vast duwen). Schudt met de doos. Wat gebeurt er? Zou het schilderijtje ook kunnen vallen? Heb je zelf in jouw kamer ook posters of schilderijen aan de muur hangen? Of misschien een klok?

Afsluiting

10 minuten

Bespreek klassikaal wat de leerlingen ondervonden hebben. Kunnen ze voorbeelden noemen van spullen in hun kamer die kunnen rollen, omvallen, verschuiven? Kunnen de leerlingen benoemen op welke wijze ze deze spullen (beter) zouden kunnen opbergen?

Laat iedere leerling een top 3 maken van spullen in de eigen kamer die ze een andere plek gaan geven. Bespreek enkele lijstjes en kom er een paar dagen later op terug. Welke leerlingen hebben daadwerkelijk iets veranderd in hun kamer?

De uitkomsten van de afsluiting kunnen verwerkt worden in een nieuwe bouwronde. De leerlingen kunnen de inzichten toepassen in een nieuw te maken bouwwerk. Hang de foto's op in de bouwhoek als herinnering aan de bouwopdracht.

Achtergrondinformatie

Handelingsperspectief

Deze les gaat in op wat je ter voorbereiding op een aardbeving kunt doen om de schade na een aardbeving zoveel mogelijk te beperken. Aardbevingsbestendig inrichten is daar een onderdeel van. Leerlingen kunnen hierbij een rol krijgen maar dragen hiervoor geen verantwoordelijkheid.

Leerlingen hebben in hun kamer veel spullen, maar staan deze ook veilig? De leerlingen kunnen daar over meedenken. Denk bij aardbevingsbestendig inrichten o.a. aan de volgende zaken:

- Zorg dat kasten zijn vastgemaakt aan de wand, zodat ze niet om kunnen vallen.
- Check of waardevolle en zware objecten zoals klokken en vazen stevig staan.
- Controleer of hangende voorwerpen (zoals lampen en schilderijen) goed zijn vastgemaakt.
- Plaats zware objecten onderin kasten of op de vloer.
- Bewaar zware voorwerpen die kunnen rollen in kasten, in kratjes, liefst zo laag mogelijk bij de grond.
- Houd hoge planken vrij van zware spullen.

Meer over handelingsperspectief

Mochten de leerlingen verder willen praten over aardbevingen en wat je moet doen tijdens een aardbeving vertel dan dat een aardbeving maar kort duurt, slechts een paar seconden. Soms voel je dat het gebouw een beetje beweegt. Het kan ook gebeuren dat je een hard geluid hoort, alsof er een vrachtwagen heel dichtbij langsrijdt. Als je een aardbeving voelt, blijf dan uit de buurt van ramen en spiegels. Als je binnen bent blijf je binnen, als je buiten bent blijf je buiten. Ben je buiten, blijf dan uit de buurt van grote gebouwen. (Losse dakpannen zouden door de trilling kunnen vallen). Houd de toon van het gesprek luchtig, maak het niet te zwaar. Praat erover zoals je ook over onweer zou doen.

NB: Onder de tafel kruipen op het moment van een aardbeving om te schuilen maakt geen deel uit van het advies dat de Veiligheidsregio Groningen geeft. Er is op dit moment nog niet onderzocht of deze manier van schuilen, gezien de duur van de aardbeving, zinvol is in de Groningse situatie.

Het is wel zinvol om schoolbreed afspraken te maken over het handelingsperspectief dat je naar de leerlingen en de ouders uitdraagt zodat iedereen dezelfde boodschap communiceert. Dit voorkomt verwarring.

Bekijk voor recente informatie over het handelingsperspectief voor, tijdens en na een aardbeving de website [Bereid je voor op een aardbeving | Eerste Hulp Ben Jij](#)

Tips over hoe je het onderwerp aardbevingen bespreekbaar kunt maken in de klas is te vinden in de handleiding bij het onderdeel 'handreikingen'

In het kader van deze les is het handig om de ouders te informeren wat er in de les besproken is en over de top 3 die de leerlingen maken zodat zij samen met hun kinderen de slaapkamer kunnen beoordelen op veiligheid.